

“Als niet wordt geïnvesteerd in alternatieven is kilometerheffing gewoon een extra taks”

* Gazet van Antwerpen/Mechelen - Waas, Gazet van Antwerpen/Kempen, Gazet van Antwerpen/Stad en Rand

De kilometerheffing op alle Vlaamse wegen. Dat is het enige scenario dat nog onderzocht wordt in de cruciale voorbereidende studie in opdracht van de Vlaamse regering. “Maar het gaat geen impact hebben als er niet geïnvesteerd wordt in alternatieven”, zegt Maarten Matienko van mobiliteitsorganisatie VAB. “Dan is het gewoon een extra belasting.”

De Vlaamse regering wil de kilometerheffing, waarbij automobilisten betalen voor hun verplaatsingen, vanaf 2024 of 2025 invoeren. Vlaams minister van Mobiliteit Ben Weyts (N-VA) bestelde vorig jaar een studie die de technische uitwerking van de slimme kilometerheffing in Vlaanderen moest onderzoeken. Die studie zou in de eerste plaats twee scenario's tegen het licht houden: een kilometerheffing op alle Vlaamse wegen en een heffing op specifieke drukke locaties, zoals de Antwerpse Ring.

Van het tweede scenario is nu geen sprake meer. Volgens de onderzoekers is een gebiedsdekkende heffing de enige manier om sluijverkeer tegen te gaan.

“Openbaar vervoer voldoet niet”

Mobiliteitsorganisatie VAB gelooft niet in zo'n algemene invoering. “De belangrijkste voorwaarde om een kilometerheffing in te voeren, zijn voldoende alternatieven”, zegt Maarten Matienko van VAB. “En die zijn er niet. Het huidige openbaar vervoer voldoet niet en ook de fietsinfrastructuur moet veel beter en veiliger. Als je mensen hun mobiliteit wegneemt, omdat ze meer moeten betalen, dan is het gewoon een extra belasting.”

VAB is wel voorstander van een kilometerheffing in bepaalde zones, zoals Antwerpen en Brussel. “Maar opnieuw: alleen als er sterke alternatieven worden uitgebouwd”, zegt Matienko. “Grote parkeerterreinen aan de rand, waar overgestapt kan worden op het openbaar vervoer bijvoorbeeld. Wie van daar toch met de auto verder wil, moet betalen.”

VAB start na de feestdagen een onderzoek bij drieduizend Vlamingen. “We willen de analyses maken, naar leeftijd, woonplaats...”, zegt Matienko. “De Vlaamse overheid neemt zomaar een beslissing zonder een degelijke discussie of debat. De belangrijkste groep, de gebruikers, krijgt daarin geen stem.”

“Technologie voor slimme heffing is er”

Volgens Eddy Van de Voorde, transporteconoom aan de UAntwerpen, is de enige methode dan weer een kilometerheffing over heel het Vlaamse wegennetwerk. “Het lijkt erop dat de onderzoekers geleerd hebben van de kilometerheffing voor vrachtwagens”, zegt Van de Voorde. “Daar werd het ingevoerd op de drukke assen, waardoor je meteen sluijverkeer kreeg. Een gedeeltelijke invoering leidt altijd tot afleiding van het verkeer naar die wegen waar je niet betaalt. Een heffing over heel Vlaanderen is de enige methode, maar dan wel een slimme heffing. De gouden regel in de transporteconomie is 'reken de externe kosten door aan de gebruiker'. Infrastructuurkosten zijn er sowieso. Maar op rustige momenten, wanneer er geen verkeershinder is, kun je automobilisten minder laten betalen. Op de piekmomenten dan weer veel meer. De technologie staat ver genoeg om zoiets mogelijk te maken.”

“Flankerende maatregelen”

Mobiliteitsorganisatie Touring is niet tegen de kilometerheffing. “Maar er zijn wel flankerende maatregelen nodig”, zegt Danny Smaghe van Touring. “Het gaat dan bijvoorbeeld over de uitbreiding van de carpoolparkings, onderhandelingen over meer thuiswerk, het uitbreiden van het openbaar vervoer buiten de steden, het aanleggen van fietssnelwegen.”

“Daarnaast moet de invoering van de kilometerheffing ook worden afgestemd met de verschillende gewesten. Het zou nogal belachelijk zijn om in heel Vlaanderen een kilometerheffing te moeten betalen, maar niet op alle wegen in de andere regio's.”

Vlaams minister van Mobiliteit Weyts benadrukt dat de studie nog loopt. “Het dossier wordt beslissingsrijp gemaakt voor een volgende Vlaamse regering die daarover zal oordelen”, aldus de minister.

Jan Stassijns

Copyright © 2018 Mediahuis. Alle rechten voorbehouden